

LIETUVOS RESPUBLIKOS KRAŠTO APSAUGOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Totorių g. 25, LT-01121 Vilnius, tel.: +370 5 273 5673, +370 706 80 501,
el. p. kam@kam.lt, elektroninio pristatymo dėžutės adresas 188602751.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602751

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų
ministerijai

2024-06-   Nr. 12-01-
Į 2024-06-04 Nr. 3-1947

DĖL STAMBAUS PROJEKTO VERTINIMO

Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija, išnagrinėjusi Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos 2024 m. birželio 4 d. rašte Nr. 3-1947 „Dėl stambaus projekto vertinimo“ pateiktą informaciją, teikia motyvuotą pritarimą dėl rašte minimo stambaus projekto pripažinimo užtikrinančiu neatidėliotinus valstybės saugumo ir gynybos poreikius.

Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. kovo 21 d. nutarimu Nr. XIV-2505 „Dėl Krašto apsaugos sistemos stiprinimo ir plėtros programos patvirtinimo“ buvo patvirtinta Krašto apsaugos sistemos stiprinimo ir plėtros programa (toliau – Programa), kurioje nustatyti jos tikslai, įgyvendinimo prioritetai ir kryptys, daugiausia dėmesio skiriant svarbiausiai krašto apsaugos sistemos institucijai – Lietuvos kariuomenei.

Programos 27 punkte konstatuojama, kad „Lietuvos Respublika turi ribotą galimybę užsitikrinti ginkluotės tiekimo grandinių apsaugą. *Ieškoma sprendimų ir galimybių kurti ar stiprinti esamus nacionalinės gynybos pramonės subjektus, kurie galėtų gaminti tam tikrą ginkluotę ar įrangą, kuria bus galima kovoti su priešu sutrikus ginkluotės tiekimui iš kitų valstybių. Lietuvos Respublikai siekiant užsitikrinti maksimalią ginkluotės tiekimo grandinių diversifikaciją, taip pat būtų optimalu pasirinkti patikimus strateginius partnerius, iš kurių būtų įsigyjama pagrindinės ginkluotės.*“

Programos 29 punkte pažymima, kad „atsižvelgiant į Programos II skyriuje nurodytas problemas ir jų priežastis bei pasikeitusią nacionalinio saugumo padėtį ir prioritetus, nustatomi šie programos uždaviniai:

29.1. vystyti LK prioritetinių manevro sausumoje, antžeminės oro erdvės gynybos, *netiesioginės paramos ugnimi*, žvalgybos, inžinerinių, bepiločių orlaivių, kovos su bepiločiais orlaiviais ir elektromagnetinės kovos pajėgumus;“.

Programos 31.1 papunktyje nurodoma, kad „bus spartinamas SP modernizavimas, siekiant įsteigti ir išvystyti nacionalinę divizijos lygmens karinį pajėgumą, ypatingą dėmesį kreipiant į pėstininkų brigados „Geležinis Vilkas“ ir Lietuvos didžiojo etmono Jono Karolio Chodkevičiaus pėstininkų brigados „Žemaitija“, taip pat nacionalinę diviziją įgalinančių kitų LK vienetų plėtrą. SP bus aprūpintos ginkluote, įranga ir technika, užtikrinančia karinių vienetų manevrą, paramos ugnimi galią ir karių apsaugą, taip pat bus vystomi SP kovinio aprūpinimo pajėgumai, įskaitant inžinerijos pajėgumus. KASP bus rengiamos, komplektuojamos ir aprūpinamos, kad galėtų atlikti teritorinės gynybos užduotis. SP pajėgumų vystymo elementai ir esminiai jų įgyvendinimo ginkluotės, technikos ir įrangos įsigijimai“.

Vykstant karui Ukrainoje visos Europos, įskaitant ir Lietuvos, apsirūpinimas ginklais ir šaudmenimis yra esminis valstybės gynimo prioritetas. Siekiant, kad Lietuvos kariuomenė turėtų nenutrūkstamą valstybės poreikius tenkinančią prieigą prie reikiamų ginklų ir šaudmenų, būtina užtikrinti, kad esminiai valstybės poreikiai būtų tenkinami ūkio subjektų, veikiančių Lietuvos

teritorijoje. Šaudmenų gamybos grandinė visoje Europoje neužtikrina reikiamo valstybių, įskaitant ir Lietuvą, poreikių. Atsižvelgiant į tai, galima motyvuotai teigti, kad 155 mm kalibro artilerijos šaudmenų gamybinio objekto Lietuvoje statyba, pasitelkiant strateginės šalies partnerės gamintoją, užtikrintų neatidėliotinus valstybės saugumo ir gynybos poreikius: šiuo metu aprūpinti Lietuvos kariuomenę reikalingu kiekiu šaudmenų, taip pat užtikrinti ir nenutrūkstamą šaudmenų poreikio tiekimą Lietuvos kariuomenei grėsmės atveju.

155 mm kalibras yra laikomas lemiančiu kalibru (angl. *decisive ammunition*). Šio kalibro artilerijos sviediniai yra didžiulės naikinimo galios, galintys sunaikinti bunkerius, šarvuotus taikinius, įvairią infrastruktūrą ir priešų pėstininkų sankaupas. Tokia griaujamoji galia yra būtina siekiant efektyviai neutralizuoti priešų pajėgas ir naikinti gynybos pozicijas. 155 mm artilerijos ginklai leidžia atakuoti taikinius toli priešų užnugaryje. Šis gebėjimas leidžia šalims apsaugoti savo sienas ir svarbius objektus dideliu atstumu. Šiuolaikiniai 155 mm kalibro artilerijos sviediniai yra labai tikslūs, o tai leidžia juos nukreipti į konkrečius taikinius ir sumažinti šalutinį poveikį. Toks tikslumas yra labai svarbus užtikrinant tikslas atakas ir minimizuojant civilių aukas. Šio kalibro artilerijos ginklai yra palyginti lengvi ir mobilūs, tai leidžia juos greitai perdislokuoti, todėl galima greitai reaguoti į grėsmes ir suteikti reikiamą artilerijos paramą. 155 mm artilerijos pajėgumai atlieka svarbų atgrasymo vaidmenį. Potencialūs priešininkai yra mažiau linkę pradėti konfliktą, jei žino apie egzistuojantį pajėgumą ir užtikrintą amunicijos tiekimą.

Pažymėtina, kad Lietuvos kariuomenės turimi netiesioginės artilerijos pajėgumai (haubicos PzH2000) ir poreikis tuos pajėgumus plėsti (haubicos „Caesar“), pagrindžia neatidėliotiną poreikį apsirūpinti tinkama amunicija, jos kovinių komplektų ir atsargų suformavimu.

Darytina išvada, kad 155 mm kalibro amunicijos gamyba ir patikimo tiekimo užtikrinimas Lietuvos kariuomenei ir Lietuvoje veikiančioms užsienio šalių kovinėms grupėms yra esminis ir neatidėliotinas valstybės saugumo ir gynybos poreikis, kurį būtina užtikrinti nedelsiant. Atsižvelgdami į tai, pritariame stambaus projekto „Lithuanian Center of Excellence for Ammunition“ pripažinimui užtikrinančiu neatidėliotinus valstybės saugumo ir gynybos poreikius.

Krašto apsaugos viceministrė

Greta Monika Tučkutė